

Niesteroidowe leki przeciwzapalne a przewód pokarmowy

Nonsteroidal antiinflammatory drugs (NSAIDs) and gastrointestinal tract

dr n. med. Anna Zubrzycka-Sienkiewicz

Adiunkt Kliniki Reumatologii Instytutu Reumatologii im prof. dr hab. med. Eleonory Reicher w Warszawie
Kierownik Kliniki Reumatologii: prof. dr hab. med. Anna Filipowicz-Sosnowska

Streszczenie:

Niesteroidowe leki przeciwzapalne (NLPZ) dzięki ich właściwościom przeciwzapalnym i przeciwbólowym należą do najczęściej przepisywanych leków: odpowiedzialne są również aż za 25% wszystkich zgłaszanych działań niepożądanych. Tradycyjne NLPZ są przyczyną poważnych powikłań z przewodu pokarmowego i to nie tylko z jego górnego odcinka (objawowy wrzód żołądka dwunastnicy, krwawienia, perforacje), ale również z dolnego odcinka (owrzodzenia, krwawienia, powstawanie zamykających światło przepon). Problemem staje się ochrona dolnego odcinka przewodu pokarmowego, albowiem inhibitory pompy protonowej (IPP) i mizoprostol skuteczne w profilaktyce indukowanych NLPZ owrzodzeń żołądka i dwunastnicy nie zapobiegają powikłaniom z dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Nadzieją były wysoce selektywne COX-2 inhibitory, rzeczywiście, w czasie terapii nimi obserwuje się znacząco mniej powikłań w przewodzie pokarmowym niestety z względu na ich niekorzystne działanie na układ sercowo-naczyniowy ich stosowanie jest znacznie ograniczone.

Słowa kluczowe: niesteroidowe leki przeciwzapalne (NLPZ), przewód pokarmowy, cyklooksigenaza, prostaglandyny, enteropatia, kolonopatia.

Summary:

Nonsteroidal antiinflammatory drugs (NSAIDs) are the most common prescribed medicines due to their antiinflammatory and analgesia action but with the highest rate of GI serious complications not only restricted to the upper GI (symptomatic gastric and duodenal ulcer, bleeding, perforation) but the lower GI is affected by NSAIDs as well. Traditional NSAIDs induce enteropathy (erosions, ulcer, haemorrhages) and colonopathy. The prevention by IPP and misoprostol is only successful in upper GI. Highly selective COX-2 inhibitors (coxibs) were designed to reduce the incidence of gastrointestinal (GI) complications and though they are effective and safe for GI their use is limited due to cardiovascular side effect.

Key words: Nonsteroidal antiinflammatory drugs (NSAIDs), gastrointestinal tract (GI), Cyclooxygenase (COX), Prostaglandins (PGS), enteropathy, colonopathy.